

„Olin ju 20 aastat Eestist ära ja kui tagasi tulin, siis leidsin end uuest ühiskonnast,“ nendib Eesti muusika- ja teatriakadeemia laulueriala lektor, tenor Juhan Tralla. Ain Protsin / Postimees / EMF / Scanpix

Lua tuleb oma laulukoolkond

Juhan Tralla: „Noorte ja vihaste kunstnike armee on ooperis puudu ja kogu meie muusikateatri kultuur kannatab selle all kohutavalt.“

ANNE AAVIK

Tenor Juhan Tralla on ainus eesti laulja, kes on jõudnud mainekal Cardiffi konkursil 25 parima hulka. Uhke rahvusvahelise ooperikarjääri teinud Tralla on hoolimata kestvalt heast vormist loobunud aktiivsest teatritööst Saksamaal ja pühendanud end oma õpilastele Eesti muusika- ja teatriakadeemias. Kümne lauljakasvandiku kõrvalt jõuab ta küllalt sageli ka kontserdilavadele: näiteks täna, 6. märtsil saab teda kuulda Eesti Riikliku Sümfooniaorkestri ees koos Estonia rahvusoperi kunstilise juhi Arvo Volmeriga dirigendipuldis.

Juhan, kui me seda intervjuud kokku leppisime, siis rõhutasid, et sa pole huvitatud oma eluloo ümberjutustamisest, vaid sind huvitab pilt, mis Eesti vokaalkultuuris praegu avaneb.

Kohatu huvipuudus omaenda isiku vastu paneb kahtlema, kas oled ikka tõeline tenor.

Tenor ütleks muidugi pärast kaht tundi endast rääkimist: oh, ärme räägi minust, räägime parem minu häälest! Aga minu keeldumisest hoolimata olen tõeline tenor – ja juba teist põlve.

Neid tenorinalju, mis viitavad laulja piiratusetele, on palju ja mulle meeldib selle klišeega aeg-ajalt mängida. Aga ilmselt olen tänu oma instrumentaalharidusele alati tundnud end pigem loova kunstniku kui monofunktsionaalse töomesilasena ja seega on mul alati olnud laialdasemad huvid.

Eks lauljad kipuvadki vahel elama silmaklappidega – see töö nõuab jäätavat pühendumist.

Aktiivse karjääri ajal on inimene füüsiliselt nii kurnatud, et muuks peale

laulmise palju energiat ei jätku. Seda kõike on mu elus olnud. Nüüd saan aga rohkem kõrvalt vaadata ja analüüsida.

Oled jätnud Eesti muusikaajalukku ühe maamärgi eduka esinemisega Cardiffi konkursil. Kuulsaid konkursse on palju, aga sellega on karjääri alustanud paljud maailmanimed: esimesena meenuvad kohe Dmitri Hvorostovski ja Bryn Terfel. 2007. aastal on Eesti Ekspressis nimetatud sind ka meie parimaks tenoriks.

Keegi vist tõesti tituleeris mind nii kõlavalt ja eks noorel mehel kõrvad liikusid. Aga Cardiff oli tõesti tore kogemus ja tahan innustada ka noori kolleege sinna proovima minema, kuigi sõel on võimatult tihe. Usun, et minu kogemuse pealt oleksid võinud järgmised põlvkonnad kõrgemalt lennata. Praegu aga oleme meie Mati Turiga jäänud

rahvusvahelises klassis ainsaks ja nooremad ametivennad pole endale selliseid ambitsioone seadnud. Sellest on kahju.

Eesti ei ole ju kunagi olnud tenorite kasvulava.

Noo, hääli on olnud ikka uhkeid. Hendrik Krumm oli ikka väga hea tenor! Ka praegu ma ei näe, et häälest oleks puudus.

Ometi teame kõik väga hästi, et meie ooperikultuur on õhukesevõitu ja seda kipub olema ka lauljaskond: oleme väike rahvas, meil ei saa sündida sama palju hea materjaliga lauljaid kui näiteks Venemaal. Küllap oleme palju hääli kaotanud ka teistele erialadele, sest andekas inimene kipub olema võimekas mitmel alal.

Oleksin väga ettevaatlik korrelatsiooni loomisel rahvaarvu ja edupotentsiaali vahele ühes või teises valdkonnas. Usun, et need skeemid on tegelikkuses veidi keerulisemad. Küsimus on traditsioonides, järjepidevuses, koolkonna sisukuses. Eredaim näide on meil kindlasti kompositsioon. Kui räägime maailmaheliloojatest Arvo Pärdist ja Erkki-Sven Tüürist, siis peame ikkagi rääkima ka Heino Ellerist, kes rajas koolkonna.